

Пустовіт М.В.
магістрант кафедри фінансів і кредиту
Науковий керівник –Литвинчук І.В.
к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту
Житомирський державний технологічний університет

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

Контроль є важливою складовою будь-якої галузі державного управління, а його організація – обов'язковим елементом управління суспільними фінансовими засобами, оскільки таке управління тягне за собою відповідальність перед суспільством. Саме об'єктивні потреби держави та органів місцевого самоврядування у грошових коштах вимагають забезпечення повного і своєчасного їх надходження у вигляді податків і зборів (інших обов'язкових платежів) до бюджетів і державних цільових фондів.

У сучасних умовах забезпечення збалансованого розвитку всіх підсистем суспільства, гармонізації інтересів різноманітних верств населення, створення міцного економічного підґрунтя для інтеграції України у світову економічну систему є першочерговим завданням, виконання якого можливе від реалізації ефективної контрольної функції податків, яка проявляється через податковий контроль. Податковий контроль, як складова податкової системи, повинен вирішувати завдання щодо зменшення податкової заборгованості та легалізації усіх доходів учасників ринку. Законодавче підґрунтя є необхідним для реалізації функцій податкового контролю. Таку можливість дає нам Податковий кодекс України. Відповідно до статті 61.1. Податкового кодексу України, податковий контроль – система заходів, що вживаються контролюючими органами та координуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, з метою контролю правильності нарахування, повноти і своєчасності сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань регулювання обігу готівки, проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Якщо розглядати податковий контроль як структуру податкової системи, то слід виділяти види, форми і методи контролю відповідно до завдань та функцій податкової системи в часі та регіональному просторі в межах податкового законодавства. При цьому за доцільне на перше місце слід ставити мету, яку переслідує контрольна процедура суб'єкта контролю по відношенню до об'єкту.

Головною метою податкового контролю в Україні є постійне наповнення дохідної частини державного бюджету, а його предметом – перевірка повноти формування бази оподаткування діяльності суб'єктів господарювання податками та зборами і своєчасності їх перерахування до бюджету та державних цільових фондів.

На наш погляд, контроль у широкому розумінні слід вважати процесом, який забезпечує збалансованість взаємодії складових цілісної системи та спрямований на досягнення мети, поставленої перед системою. Сутність контролю полягає у здійсненні контрольних процедур, спрямованих на встановлення відхилень у діяльності системи, що контролюється, від заздалегідь визначених параметрів, тобто: ефективності їх запровадження; причин виникнення цих відхилень і шляхів їх усунення для ефективного досягнення поставленої мети.

Для досягнення найбільшої ефективності податкового контролю у забезпеченні дотримання податкового законодавства, стану функціонування всієї податкової системи необхідними є реалізація та належне поєднання всіх зазначених вище напрямів його здійснення.